

alimara

Revista de Treball Social
Època 5 / número 57 / Desembre 2012

Consell de
Mallorca

Núm 57

Època 5. Desembre 2012

Edita: Institut d'Afers Socials
Consell de Mallorca

Coordinació i redacció:
Servei de planificació i documentació.
General Riera, 67
07010 Palma

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió
dels seus autors.

"Vols compartir la teva família?"

**Joan Ferrer i
Margarita Lafuente,**
FEiAB

La Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Balear (FEiAB) desplega des de 2008 una campanya per a la sensibilització i la captació de famílies que vulguin acollir nines i nins residents a centres de protecció. Aquest article en conta l'experiència.

En les llars i centres de protecció de Mallorca hi resideixen prop de 350 nines, nins i adolescents. Com que les seves famílies biològiques no poden fer-se càrrec d'ells, viuen en els centres de protecció, on són atesos amb l'estima i l'estructura necessària per al seu desenvolupament. Cal afegir que alguns d'ells podrien convida en una família acollidora, considerada com un entorn social més normalitzador.

La FEiAB, com a xarxa d'entitats no lucratives que gestionen centres de protecció, amb la col·laboració de l'administració pública responsable, l'IMAS, va detectar la necessitat d'iniciar una campanya per augmentar el nombre de famílies d'acollida permanent. Per desplegar la campanya es va obtenir el suport del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, mitjançant una subvenció amb càrrec de l'assignació tributària de l'IRPF.

L'objectiu a llarg termini era aconseguir capgirar la situació que es donava: hi havia al voltant de quinze nines i nins en els centres esperant ser acollits per una família externa i de forma permanent, però el nombre de famílies que volguessin acollir-los era molt inferior.

La primera campanya s'inicià el novembre de 2008 amb una inversió mediàtica significativa. Es varen inserir anuncis a premsa, radio, televisió i en el carrer. La resposta va ser intensa durant el període de publicitat, però després va decaure. Vàrem aprendre que no només fa falta difondre el missatge, sinó que cal tenir en compte molts d'altres factors, com per exemple tenir preparat un protocol d'atenció dissenyat per donar resposta a totes les persones que contacten i mostren interès.

Així, durant 2010 vàrem optar per estudiar quins factors determinen una bona campanya per captar famílies d'acollida i valorar quin tipus de campanya volíem fer. Varen ser cinc les línies de treball:

1. Anàlisi de la situació dels menors (edats, nombre de nins, situacions familiars, etc.) que es podrien beneficiar d'un acolliment familiar permanent.
2. Producció de materials i recursos per utilitzar a la propera campanya.
3. Dinamització i col·laboració amb grups de famílies acollidores.
4. Recollida d'experiències d'altres comunitats en relació a la captació de famílies, la recepció, la valoració i la formació i d'altres modalitats d'acolliment.
5. Fer el seguiment a les famílies fruit de la campanya dels anys anteriors.

Com a recursos, vàrem crear el documental "La Família Acollidora", especialment produït per a la captació de famílies. Es tracta d'un documental testimonial i ha estat una eina indispensable per a la difusió de la campanya. També vàrem elaborar una "Guia per a famílies acollidores" dirigida a les famílies que inicien l'acolliment per ajudar-les en la convivència amb el menor. Amb un llenguatge senzill s'explica com és la integració a la família, com és el procés de relació i es donen algunes orientacions. Ambdues recursos es poden descarregar des de la pàgina web de la FeiAB (www.feiab.org).

Una vegada que ja sabíem com fer-ho, l'any 2011 iniciam de nou la campanya, dissenyada per captar famílies i, encara més important, per sensibilitzar. Com ho havíem parlat moltes vegades amb la nostra assessora Mònica López, experta de la Universitat d'Oviedo, cal crear una cultura social de l'acolliment familiar per aconseguir a llarg termini que el nombre de famílies voluntàries no decaigui. A més, la millor difusió és l'exemple de les famílies que ja són d'acollida mitjançant el boca a boca en els seus espais de socialització. Per això, s'ha de tenir cura i atendre de forma adequada les famílies.

L'acte de presentació de la campanya es realitzà el 9 de març de 2011, en el Teatre Xesc Forteza de Palma.

Com objectiu general, la campanya persegueix la sensibilització de la població quant a la situació dels menors més vulnerables de la societat, la conveniència de residir en un centre de protecció i l'alternativa positiva per a molts d'ells de ser acollits en una família.

Específicament, la campanya cerca la captació de famílies d'acollida permanent amb característiques específiques d'acord amb les necessitats de cada un dels menors susceptible de ser acollit.

La campanya es dirigeix a la població considerada sensible. En aquest sentit, és una campanya d'aproximació i contacte individualitzat amb la població diana. Mitjançant el contacte amb entitats d'àmbit social, educatiu i sanitari (associacions de veïns, de pares d'alumnes, col·legis professionals, etc.) de Mallorca, s'acorda la realització de xerrades grupals als membres, socis i simpatitzants d'aquestes

entitats per explicar-los la campanya i la necessitat de famílies d'acollida. Per a les xerrades grupals es fa un protocol de taller consistent, primer, en la visualització del documental "La família acollidora", continuant després amb l'explicació de la campanya i finalment la resposta a les preguntes que sorgeixen, que són moltes.

Posteriorment, amb les persones i famílies que mostren interès, es té una o varies entrevistes individuals on s'atenen les qüestions més personals que els interessats vulguin plantejar, se'ls proporciona la major informació possible i s'aclareixen els dubtes que tinguin.

En haver-ho decidit se'ls proporciona la sol·licitud per presentar-la en l'IMAS. Aquest procés de captació aconsegueix que presentin la sol·licitud les persones i/o famílies amb alt interès i amb una grau d'informació considerable. D'aquesta forma, es vol minvar el nombre d'acolliments fallits.

Durant tota la campanya es treballa contínuament coordinadament amb l'IMAS. A l'inici, mitjançant l'actualització del nombre de menors que són susceptibles de ser acollits de manera permanent. Durant la difusió, informant l'IMAS de les xerrades grupals planificades en les diferents entitats de tota l'illa. També s'ha acordat amb l'IMAS la realització de dos cursos de formació per a les famílies sol·licitants d'acollida permanent amb la finalitat d'atendre les famílies captades en un període de temps breu des de la seva sol·licitud. Finalment, l'avaluació de la campanya es realitza amb l'IMAS.

S'ha emprat el mateix nombre de telèfon de contacte que tradicionalment utilitza l'IMAS per als interessats en l'acolliment familiar (900 100 444). La tècnica responsable de l'execució de la campanya disposa d'un mòbil on són derivades les cridades dels demandants d'informació de la campanya. A més, en la pàgina web de la FEiAB també es disposa d'informació i d'un formulari de contacte. Cal aclarir que les persones captades mitjançant els mitjans de comunicació també reben una xerrada grupal informativa i les entrevistes individuals necessàries.

Encara que definim la campanya com de proximitat i dirigida a població sensible, hi ha hagut moments més mediàtics. Són moments puntuals i planificats de forma estratègica per aparèixer en els mitjans amb una periodicitat determinada mitjançant entrevistes i reportatges en premsa, ràdio i televisió.

Una de les activitats desenvolupades més gratificants ha estat l'encontre de famílies d'acollida permanent realitzat el desembre en el Palma-Aquàrium, amb una participació al voltant de 60 adults i 50 menors entre els fills acollits i els biològics. Mentre els adults ens reuníem per parlar de les gratificacions i les dificultats que suposa acollir un infant, els nins i nines varen gaudir d'una visita guiada per l'aquàrium. Després, tots plegats vàrem fer un pisolabis. Per acabar, les famílies es varen quedar passejant per l'aquàrium. Posteriorment s'ha repartit entre les famílies una Agenda 2012 especialment dissenyada per ser útil a les mares i pares acollidors.

Els resultats de la campanya de 2011 han satisfet les previsions. Respecte a la sensibilització hem arribat a un nombre significatiu d'entitats i persones que han rebut la informació i han ajudat a la seva difusió. En xifres parlem de:

- 84 entitats sensibilitzades;
- 300 assistents a xerrades;
- 2.733 missatges telefònics i emails;
- 8.000 díptics repartits;
- 200 cartells repartits; i
- 8.754 visites a la web de la campanya.

Quant a la captació de famílies, hem aconseguit reduir el nombre de menors en espera d'acolliment familiar permanent. Concretament:

- 9 menors han estat acollits;
- 8 menors estan en procés d'iniciar l'acolliment; i
- 13 han estat les famílies captades.

Per acabar, cal informar que la campanya continua el 2012 per arribar a aquelles entitats i persones que encara no coneixen que és l'acolliment familiar. És important reconèixer la generositat de les famílies d'acollida, la seva enorme capacitat d'ajuda als nins i nines que estan en situació de protecció i que tenen una història al darrera, encara que curta, difícil i trista. Perquè compartir la teva vida amb ells significa que vols que aquesta història canviï per millorar.